

1. Az első hazai óvoda megalapítása

1828. Károlyi György (Károlyi Mihály) + Jókai Izabella (manu-
faktúra) kezelt a női munkások is! 150 gyereket akart felvenni.
Iskolák kiállítás, mint mai e'k. -ben volt óvoda -> elemi isk. helyt.
1836. Bezsedly István: első felvett hírdetés a Tolna megyei
Kisgye-pusztán uradalmai helyi önk. gyerekek számára (Fleth könyve)

2. Az első hazai + általános alapítása

Normális életet biztosítani szomias. A prot.-or nem engedte ide
tambételezést, eh kévés is. Prot.-or -> a (későbbi) kévés felállítás
költs. -de tanítók elemista tanítását -> ned. gyul. 1847 Jókai János
Mihály (szabolcsi pedagógus -> az osztálytanítás megalkotás felügy.)
Gyermek nevelésre való ut-mutatás (i. magy. ned.-riv. elem. te.)
1828 Eger: első önk. általános iskol. tanulókör (első 1847
Szepesváralja -> német nyelvű) Pötyker László epri. által alapította
Felsőbb felekezeti gym., fels. vizsg. testi alk. + békés. 2c' alatt
elemi isk. tanítókör + tanítás, nevelés + zenei kör.
1840-ben kir.-i rendeletre meg. 5. évf. is (Pest, Szepes, Miskolc stb.)
1825 Debrecen
1840. évi kir.-i rendeletre meg. 5. évf. is (Pest, Szepes, Miskolc stb.)

3. Eötvös feltevéseitől kezdve (1868)

Az ország utána a polg. általános iskol. felállítás megkezdésére
1868. 38. tc. eldöntés a kötelező iskol. törvényről. Ekkor is -ra nem vonatk.
• közs. iskolák felállítás, ahol 6 fele. is.
• Feltekintet is. -ra is kitér a felügyeletet.
• állami + általános iskolák,
• szülővel szembe fordított tanterv
• kétszoros tanítás mellett 8-12 é. korán tanterv készítés
• a szülővel szembe fordított gyerekek nem fizetnek tandíjat
• 6 osztályra emeli a 3, 4, 5 oszt. kiállítását
• városi elemi isk. -be minden oszt. -ba költöz. tanít., fels. 6 évf. tanítás
1. tanít.
• minden gyereket anyanyelvi tanítási
• tanulókör: 20 helyen 3 évf. tanulókör, gyakorlati tanítás
• tanterv számára 3 évf. tanterv tanulókör.
• ismeretanyagot a 12 é. után tovább nem tanít. gyerekek számára
• felállítás népszerűsítése a 5 é. felé nagyobb településeken.
• polg. isk. a polg. életforma szükségletei alapján szervezhető tanterv
alapon. (népisk. 4 é. után, 10 é. korán; f. 6 é., l. 4 é.)
• iskolai körök: 9 tagú testület (helyi lakosok és tanít. + helyi polg. képvis.)
közvetlen érdeke felügyelése -> tanfelügyelet, közs. fele. isk. -als

4. Ellen Hegy (1900): az új gyermek óvoda

Ellen Hegy (1849-1926) volt tanítós, könyve: "Az új gyermek óvoda"
radikális nevelés, kényszerűen a községi iskolákban, tanít.
Községi iskolák: mi a gyermek helye a korabeli társadalomban, hogyan lehet
új nevelési formákat megvalósítani -> a jövő generáció érdekében új nevelési
koncepciók nevelés a családon + anya-gyermek kapcsolatban (helye a bold. tan.
(tanár: a nő alapvetés kitartása, a jövő gen. boldogságának záloga)
Gyermek jogok, gyermek megfelelő elnevelése -> új nevelési a gyermek
fej. sajátosságaitól kiindulva (tan. nevelési módszer - el, más polg. reformer
új tip. nevelési magatartás: szülő + ned. ne a felállítás megvalósítását az új
Pauzeon meg. nevelési elv -> a gyereket belső képességei
Családon: szülővel szembe fordított, anyák ne velg. háza belső munkát,
egy hűvös megval. a tem. nevelést.
Iskolarendszer radikális reformja: a közs. isk. megp. a gyermek tem.
tudásanyagát, megfigy. hely. -t, községi iskolák. új meg. is. nem újított igaz.
eltekintet, igaz. tudást (szülő-iskolai köz. való)
Új iskola: új embereket nevelés gyermekre rá, eltekintet igazságszolgálat
figy. -be véve, és igyekezt is.

5. Nagy László (1921) "Didaktika gyermekfejlesztésteoretikai alapon"

10-12 éves korú közepi megp. községi. Didaktika form. idegen
tervezet a községi reformokra -> a községi. nevelés alapja a 8-14 é.
gyerekek számára szervezett közs. népi isk. "Didaktika" címen az
iskolával az 5-6. és 7-8. oszt. tantervet tartalmazza.
Új elem a tantervben a gyerekek ind. ki. nem a szaktud.-ból v.
szaktananyagból. 11-12 é. gyer. fel. életkori sajátossága a tevékenység ->
új tevékenységeit, "illegális munka" almen. Cseveg. körök között a közs.
tanterv:
• ismeretlen ... • községi munka } E tevékenységek köze tartal. ismeretanyag:
• vegyes tan ... • rajz } tem. tud., szövegtan, tört., magy. nyelv, új
• melles tan ... • mintázás } elem., textus, idegen ny. - el.
• gaz. tan ... • szövegtan }
13-14 é. gyermek: érdeklődési fókus. -> közs. által., helyi körök a
10-12 é. kor. feladat -> önművelés alapú. Okt. központja:
12 ember: testi és lelki élet, gazd. és közs. tan, földm., taln.
élet, művelés. E közs. ismeret mellett a felelős tan. körök
(tem. tud., ált. tanterv, községi munka, rajzolás-mintázás, elem.,
textus, idegen nyelv.)

Melekedés az iskolai munka átmenete

1921-31-ig Dallos és Kórokt. ügy: min. cél: a magyar nyelv szerk. által, a kultúra által.

Melekedés: 1926-27-ben bír a ny. nyelvesség elveit szolgáló nyelvtanok felállításáról és fenntartásáról. Itz országban 5 km sugarú körökbe osztották és kötelezték a hátrányokat a földművelésről, hogy minél több állítsanak 3 é alatt 50 iskola és tanulókat lefektetve minden típusú tanterv alapján (felgőp, női tanterv, pedag. vagy általános palaték) + tanuló lakás 3 szobás és mellékhelyekkel.

Fokozatosan alakult a tanulótelepekkel 14 é-re emelt → 8 oszt. névelő, de nem minden (1940-re tartotta valóságban ezt bevezetve) Itz iskoláztatás a földművelés és a szelvények elterjedésére is előzött.

8 osztályos iskola létrejötte hazánkban

8 oszt. népiskola Slovák Bálint kezelték 1940.20. tv. → a tanulótelepekkel 6 é korán kezdődni, Itz iskola 2 tanulóval kezdődött minden nap, a 9 é-ben havióránkénti lakás. -mal gyakorlati ismereteket nyújt. Szorgalmi időszakra a felhő 4 oszt. -ban okl. -bl apr. közepéig tart. Itt azonos felületű tanuló elvégzik általános iskolába kerül. → megsz. a 7, 8 osztályosok, de a hely. megakad. a névelőket.

It 8 oszt. névelő nem nyújt lehetőséget a továbbtanulásra. (Polg. isk. 10 é korán v. gimnázium, a polg.-ból nem lehet továbbtanulni, de különbözettel a felhő gimn. -ba.)

1945. Itt iskola (8 oszt. -os) megkezdte elvárása a polgárok és a gimn. által v. osztályok. Cél az egységes alapműveltség kialakítása.

A magyar iskola átalakítása

It totális új alapokra állításra gondoltak tart. minden szem-ten formálódó tartalmak közösséggel. 1846/47. tanulóban jól szervezett és irányított. Szociális és rendsz. működött: állami-köz. - felosztás névelő. és ált. isk. -k. 1946 → felült. korszak. 1948 a „fordulat év” a hatalomra jutott névelő és nem hirtelen történt az isk. nev. ideje-ralábbi- és társadalmi pluralizmusra.

1843: 33 t.c. iskolák államosítása

It tanulótelepek alakulása 1868-tól napjainkig

1868 Erdős névelő tv.: miniszteri kérés mellett 6-12 é korán általános tanulótelepekkel és névelőket. a 12 é után tovább nem tanuló gyerekek számára.

1940.20. tv.: 14 é-re emelt a tanulótelepekkel (Kovács Bálint), megsz. a 7, 8 osztályosok, de a hely. miatt már nem használják.

1993-as okl. tv.: 5 é korán iskolai kötelező, 10 éig. -os alapfokozat nyújtás ált. isk. Tanulótelepekkel 6-16 éves korig.

2003 a közzét. tv. módosítása a tanulótelepekkel 18 é-re emelt.

It reformpedagógiai kialakulása hazánkban

XIX. sz. -ra Pesten pedagógiai egységekre alakult rá, a pedag. és elm. megismerésről. (Köler célja az adott társ. ált. megval. cél. munk. megvalósításával vélt elérhető → Jóné pedag.) It koros tan. tud. fejlődésnek tükrében kétszázévtől kezdve a filoz. spekulációt a pedag. területen. Itt névelő. alapja km. tud. módszerrel dolgoz, miniat. mozgásteret mentis lépés.

„Zárt iskolák” Elitizáció: (Pestben iskolák mindent előre látva, eltervezni, megsz. a, az egységes gyereket az egységes kultúra-mal vélt rendelkez. bevezetése.) Itt halogatás, (széleskörűen elterjedt szoci. megsz. a) a mozgásteret ger. egész idő alatt a pedag. és a filoz. megismerés tanárát halogatja.) => helyette új isk. az em. i. fejl. más irányai és a társ. gyakorlat. alapjai.

Reformpedagógiai törekvések

(Drapachizmus névelő felhő)
• Dewey (1859-1952) Reformpedagógiai irányításom az iskola maga az élet. Itz élet, társadalmi, a nem folyamata adja a nevelés céljait. Itt gyereket az életbe kell felkészíteni. Itt nemcsak a hely. ismeret és ismeret, az els. kísérletek megismerésére. Öndöntő céljait az ismeret megismerésére, pozitív megismerés képesség fejlesztése. Cselekedni kezd és helyes felhőket vezet. Gyerm. a küld. és a cél. Felkészülési a hely. iskolákra → helyette olyan isk., ahol lehetőségek van szociális tapasztalatra, cselekvésre, és szociális kapcsolatokra. Itt a gyer. irányításával → Elm. Egységes isk. 1896. Csicseri tanterv helyett jól felsz. laboratóriumot, műhelyet, műteremt, zenekart.

• Dalton-plán: 1920, USA, Dalton, kezdődött névelő isk. Szabadon, egységes, közösség. Itt nem. Dalton tv. megsz. a frontális oktatást, az osztálytíp. val. jóné tudás.

11) Nemzetnevelés: 1930-40-es évek, Herman Balint művelődési ideológiája: nemzeti egység, összehangolás → nemzet énióságának létező feltétele → a nemzetet; a lelet nevelni, a hogy az egyéket. Tapasztalat nemzeti világnézet → nemzetnevelés, az új nemzedék egyenlőségi egy. nevelése

• Numerus clausus: 1920. évi XXV. tv. két szempontból vonatkozik a felsőoktatásra jelentőseket. Egyrészt talán elkövetett "nemzetlenség", másrészt kötelező orsz. arányosodást betartatása az országban élő magyar népesség "száma alapján" alkalmatlanság meg → a felsőokt. -ban alacsonyabb jelölésűek közül a zsidó száma. hall. -i aránya. Prácten nem volt szigorú.

• Testnevelés: tv.: 1921. évi LIII. tv. Kétszázötven iskolában kötelezővé tette a testnevelést minden és kölyöknek egyaránt. 12-21 é. korig leendő magyar kerületben a testnevelés, városi községi testnevelési bizottságok + öp. -eket adományok testnevelésre. (kultúratanítói jelleg, de nem. módszer → népművelés)

• Zsidó/magyar iskolák megszüntetése: a XII. sz. ut. korszakára kizárólag "szólt" iskolák → minden előre megbeszélve, keleti tartomány, a gyereket az egyetemen helyettesítik, illetve rendszerbe tartani. A gyermeknek megfelelően halmozatban helyettesítik, a tanítás főszereplője és irányítója a gyerekek főleg "magyarosító" tanár, névelés, fogyn. ez a zsidókat használ, a dolgoz. folyamatot? önkéntesen alkalmazzák meg.

• Waldorf pedagógia: 1919, Rudolf Steiner által világhírnévre alapított iskolák. Emlékeztető az antropológiára → az ember lényeg 4 egymással épülő lépcsőre tagozódik. Nevelés → a "nevelés művésze", a munkában szem előtt kell tartani, hogy a gyermek szellemi lény is. A gyermek fejlettségén múlik az egyéni fejlődést szabásait. A duktív szabásokról csak az életkorhoz képest. Újra az ismeret szer. anyag nem előzhető meg a gyermek önkéntes fejlődésével.

• Freinet-iskola: Celestin Freinet, 1920-as évek, Fr. o. Névelésüket a tem. le. ^{tanári} ^{tanári} tapasztalataikról fogalmazzák, az országban lévő tanári közösségek. Szabad fogalmazzák, kidolgoztatják. Pedagógiájában a gyermek

12) Magyar nyelv → kult. tudás, gondolk. mód eljárási, szabad önkifejezés → megf. leghor; tartalm. és közösségi leghor. "élet ált. az életet nevelni munkával"

Universitas: XII. sz. tróds. tanulás elsődleges tartalom → halmozat és tanulás szabad tudulása, a mai egyetem és a zsidó a hal. -i egyetemességet és a tanulás halmozatát együttesen is jelent.

Evszámok

1777: Ratio Educationis I.

1828: Eötvös fele megal. tv.

1869: Első magyar állami tanterv készítését követően a köznevelés (Központ)

1945: ^{egys.} Közp. általánosítás, mely magába foglalja a polgári és a gyermek. alól 4 osztályt.

1948: "fordulat éve" → 1949. évi köznevelési törvény

1978: új nevelési és okt. terv az ált. iskolák számára

1985: új oktatási törv. tv. → tanterv, halmozat, pedag. -or. szülői jogai és kötelezettségei. A nevelési alap. közt. feladatok, információk. A. ált. és alap. iskolák, de az 1990. évi jogszabályok kiegészítést kapnak.

1990: új első alacsony iskolák szervezése.

1993: Központi tv.

1995: új NAT elfogadása

2000: Központi tv.

2003: új NAT